

Zasady obniżania opłaty egzekucyjnej są zgodne z konstytucją

Orzeczenie

Ewa Maria Radlińska
ewa.radlinska@inf.or.pl

Opłata egzekucyjna powinna odpowiadać poniesionym przez komornika wydatkom, nakładowi jego pracy oraz wartości wyegzekwowanego świadczenia. Jej wysokość nie może być ustalana dowolnie przez komornika - orzekł Trybunał Konstytucyjny.

Komornik przeprowadził postępowanie egzekucyjne i ustalił wysokość kosztów egzekucyjnych na ponad 54 tys. zł. Sąd Rejonowy we Wrocławku zmienił postanowienie komornika sądowego w ten sposób, że znacznie obniżył wysokość tych kosztów - do

kwoty wynoszącej niewiele ponad 1 tys. zł. Stwierdził bowiem, że kwota określona przez komornika w żaden sposób nie jest uzasadniona poniesionymi przez niego wydatkami ani nakładem jego pracy, a ponadto jest wygórowana. Dodatkowo sąd zwrócił uwagę na liczne uchybienia komornika poczynione w trakcie postępowania egzekucyjnego. Komornik złożył zażalenie na takie orzeczenie sądu I instancji, które zostało jednak oddalone przez sąd okręgowy.

Decyzja sądu

Kwestionowane przepisy ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. nr 133, poz.

882 ze zm.), w brzmieniu nadanym przez nowelę z 2004 r., pozostawiały do decyzji sądu obniżanie wynagrodzenia komornika, określając, że w przypadkach szczególnych komornik może zmniejszyć wysokość opłaty ustalonej przez komornika. Dziś, po kolejnej nowelizacji, obowiązują już tylko w postępowaniach wszczętych przed 28 grudnia 2007 r.

Zdaniem komornika taka regulacja uszczupliła jego prawa majątkowe, a to jest niezgodne z zasadą sprawiedliwości społecznej określonej w ustawie zasadniczej. Zdaniem skarżącego w tej sytuacji, gdy ustawodawca zamierza zwołać niektóre grupy dłużników w

z kosztów egzekucyjnych, ciężar ponoszenia tych kosztów powinien być przerzucony na Skarb Państwa i to właśnie on powinien wyrównać komornikom szkodę wyrządzoną przez sąd. Ponadto przepisy te w ocenie komornika naruszały zasadę demokratycznego państwa prawnego. Pozwały bowiem sądom w sposób całkowicie arbitralny obniżyć opłaty egzekucyjne.

Przeciw nadużyciom

Trybunał Konstytucyjny po rozpoznaniu skargi konstytucyjnej komornika nie dopatrywał się niekonstytucyjności w zasadach obniżania opłaty egzekucyjnej przez sądy i uznał

te przepisy za zgodne z zasadą sprawiedliwości społecznej.

- Tę fundamentalną zasadę należy rozumieć jako dążenie do równowagi i przeciwdziałanie formowaniu się uprzywilejowanej pozycji pewnych grup społecznych - wskazała sędzia sprawozdawca Maria Gintowt-Jankowicz.

Oceniając konstytucyjność kwestionowanego przepisu, nie można, pomijając, że opłata jest obliczana i pobierana przez komornika, Jego samodzielność w określaniu jej wysokości nie może być niekontrolowana. A dodatkowe uprawnienie kontrolne sądu jest ograniczone do szczególnie uzasadnionych przypadków. Mechanizm

ten - wskazali sędziowie TK - nie jest skierowany przeciwko komornikom, lecz ma na celu przeciwdziałanie nadużyciom.

- Celem przepisów nie jest gwarantowanie komornikom określonych dochodów. Właśnie uzyskiwanie przez komorników rażąco wysokich dochodów, nieodpowiadających nakładowi ich pracy, byłoby sprzeczne z zasadą sprawiedliwości społecznej - wskazała sędzia Maria Gintowt-Jankowicz.

ORZECZNICTWO

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 kwietnia 2012 r., sygn. akt SK 4/10.
www.serwis.gazetaprawna.pl/orzeczenia